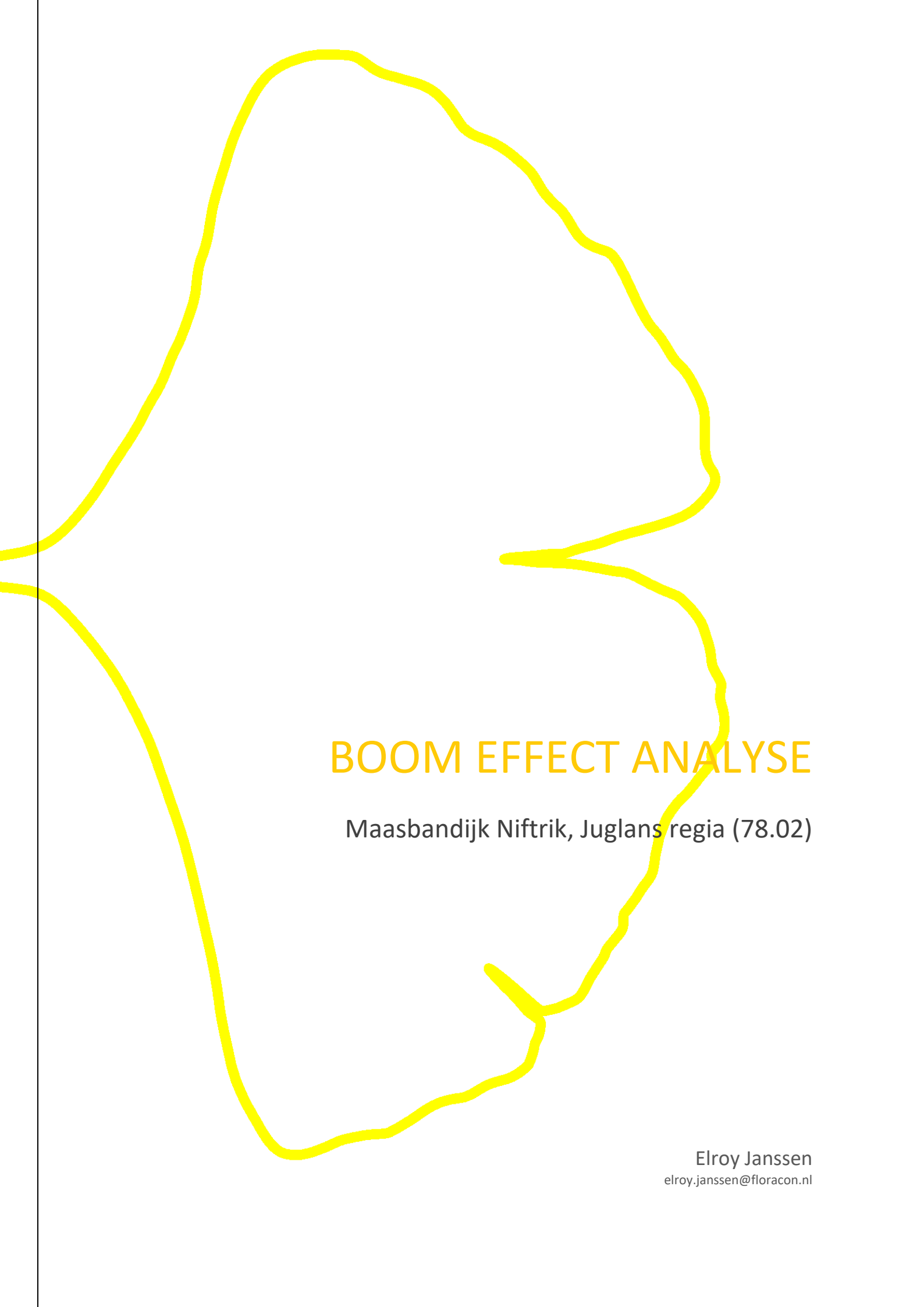

BOOM EFFECT ANALYSE

Maasbandijk Niftrik, Juglans regia (78.02)

Elroy Janssen
elroy.janssen@floracon.nl

COLOFON

Dit rapport is bestemd voor:

CPO Vereniging Bouwen in Niftrik Groep
t.a.v. Dhr. M. Wesselingh
Kerkstraat 32, 6606 AJ Niftrik

Kenmerk: VB/100123/FC

Auteur:

Elroy Janssen

Adres: Laarstraat 9, 6654 KJ Afferden(GLD)
Telefoon: +31 (0)487 745049
Mail: elroy.janssen@floracon.nl

Tweede lezer:

...

INHOUD

Colofon.....	2
1 Voorstudie.....	4
1.1 Uitgangspunten project	4
1.2 Toetsing uitvraag.....	5
1.3 Functie of waarde boom	5
2 Veldonderzoek	7
2.1 Kwaliteit boom	7
2.2 Ruimtestudie	8
3 Analyse.....	9
3.1 Impact bovengronds ruimtegebruik	9
3.2 Impact ondergronds ruimtegebruik	9
3.3 Impact uitvoering.....	9
4 Conclusie en advies.....	10
Bijlagen	11
Bijlage I	11
Bijlage II.....	11
Bijlage III.....	11
Referenties.....	12

1 VOORSTUDIE

Aanleiding voor het opstellen van deze boom effect analyse is de aanwezigheid van een als waardevol bestempelde boom binnen een planontwikkeling langs de Maasbandijk te Niftrik. Er zal worden gekeken of deze boom kan blijven bestaan met de uitvoering van het huidige stedenbouwkundige ontwerp.

1.1 UITGANGSPUNTEN PROJECT

Op de percelen van west naar oost: Niftrik A 1659, Niftrik A 1660, Niftrik A 1661, Niftrik A 1662, Niftrik A 209, Niftrik A 1708 & Niftrik A 1692 bestaat de wens om 21 nieuwbouwwoningen te plaatsen rondom de bestaande boerderij Lagestraat 2.

FIGUUR 1 HET PLANGEBIED, LAGESTRAAT 2 TE NIFTRIK

Het projectgebied grenst aan een waterkering welke onder het beheer valt van Waterschap rivierenland. Het betreft een bandijk welke het stroomgebied van de Maas moet inperken.

Het waterschap stelt voorwaarden aan het bouwen langs en aan waterkeringen, een voorwaarde hierbij is dat percelen waar onder voorwaarden gebouwd mag worden opgehoogd dienen te worden om met het oog op de toekomst de waterkering te versterken. Dit is een eis die voortkomt uit de waterveiligheid, deze eis c.q. toetsingscriterium is door Waterschap Rivierenland beschreven in de beleidsregel 5.18a 'Bouwwerken in en op een primaire waterkering en bijbehorende beschermingszone'.

Om te kunnen bouwen dient het maaiveld tegen de dijk aan te worden verhoogt naar een hoogte van ca. +9,50 t.o.v. NAP. Het huidige maaiveld rondom de boom ligt op ca. +8,00 t.o.v. NAP. Dit betekent dat er ca. 1,50 meter grond tegen de boom aan wordt opgehoogd.

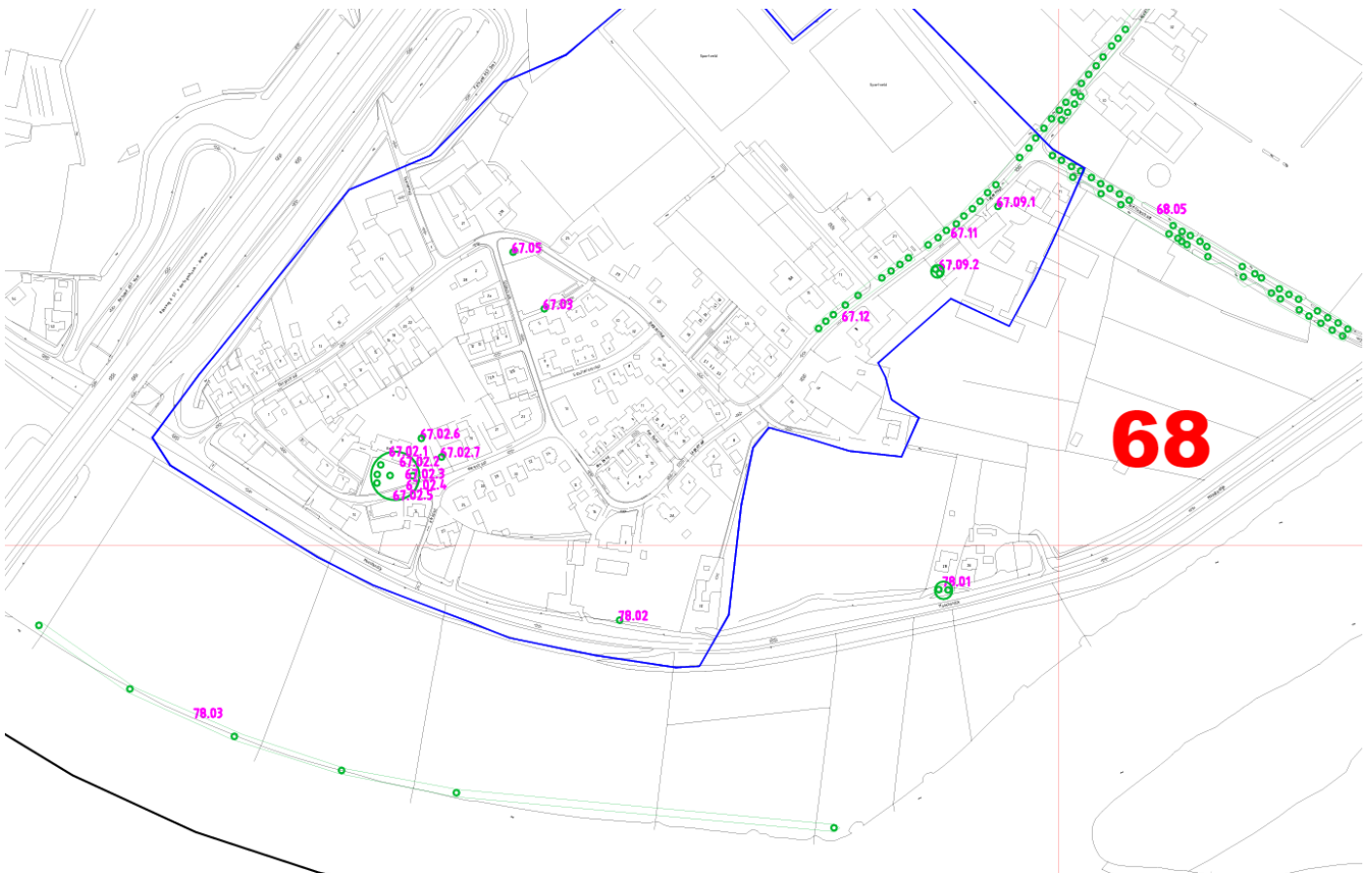
1.2 TOETSING UITVRAAG

Om te kunnen beoordelen of de boom behouden kan worden binnen de huidige plannen dient er te worden gekeken wat het effect van maaiveldophoging zal zijn op de boom.

Hiervoor is aangaande de boom van belang: de soort (soortelijke eigenschappen), de conditie, een benadering van de leeftijd van de boom, en de takvrije stam. Een kort veldbezoek is afdoende om dit te inventariseren.

1.3 FUNCTIE OF WAARDE BOOM

De boom welke als waardevol wordt bestempeld betreft een *Juglans regia* ofwel walnoot. En staat geregistreerd bij gemeente Wijchen met het ID 78.02.

FIGUUR 2 KAART WAARDEVOLLE BOMEN NIFTRIK

Gemeente Wijchen hanteert bepaalde criteria voor het bepalen of een boom als waardevol wordt opgenomen, waaronder basiscriteria en aanvullende criteria. De basiscriteria zijn de leeftijd van de boom en de conditie. De basiscriteria luid dat de boom 50 jaar of ouder dient te zijn en in goede conditie dient te verkeren. Aanvullende criteria zijn: beeldbepalend, cultuurhistorische waarde, dendrologische waarde, ecologische waarde, wetenschappelijke waarde & zeldzaamheid. De aanvullende criteria welke m.i. van toepassing zijn geweest bij deze boom zijn 'beeldbepalend' en 'cultuurhistorisch'.

De bescherming van deze waardevolle bomen is vastgelegd door het college van B&W in 2014 met behulp van de 'lijst waardevolle bomen gemeente Wijchen'.

Een discrepantie hierin is de beschrijving van de locatie de waardevolle bomen lijst beschrijft dat de boom zich buiten de bebouwde kom bevind, deze bevind zich echter binnen de bebouwde kom volgens het 'Bestemmingsplan Niftrik'.

Op het vastgestelde bestemmingsplan Kern Niftrik wordt de boom overigens niet als waardevol bestempeld (zie Bijlage I). Vermoedelijk i.v.m. de tegenstrijdigheid met de dubbelbestemming waterstaatsdoeleinden. Echter is het meest actuele document de lijst welke in 2014 is vastgesteld.

Nog een discrepantie aangaande de bescherming van de boom is hetgeen wat wordt gesteld op de website van Gemeente Wijchen. De criteria voor het bepalen van waardevolle bomen sluit het opnemen van bomen uit welke zich in particuliere tuinen bevinden die geen onderdeel uitmaken van een monument. Conform het bestemmingsplan staat de boom in het vlak Wonen dus formeel staat deze boom in een particuliere tuin.

2 VELDONDERZOEK

Beoordeling achtergrondinformatie, beleid en veldonderzoek.

2.1 KWALITEIT BOOM

Boom 78.02:

Soort:	Juglans regia
Hoogte:	ca. 15 meter
Kroonddoorsnede:	ca. 17 meter
Stamdoorsnede op 1,30:	ca. 80 cm

De kwaliteit van de boom is nog goed, indien de situatie onveranderd blijft zal de boom nog met gemak > 10 jaar gezond blijven voortbestaan. Op de foto kun je ook nog zien dat er sprake is van een goede vertwijging met een goede knopbezetting wat duidt op een goede conditie.

Er zijn geen vruchtlichamen of andere soortgelijke tekenen gevonden van ernstige parasitaire schimmels en/of aantastingen.

De kroon vertakt zich op 1,40 m in 7 grote gesteltakken/kroondelen. Er zijn voor de soort geen ernstige structurele gebreken zichtbaar, op de foto kun je zien dat de meest rechtse gesteltakken zich buiten de kroonvorm strekken. Dit levert een verhoogde mechanische belasting op het aanhechtingspunt van deze gesteltakken, gezien de gevaarzetting is dit geen probleem.

2.2 RUIMTESTUDIE

In theorie is er meer dan voldoende ruimte nu en in de toekomst voor de boom om te blijven bestaan. Reguliere beschermingsmaatregelen zouden afdoende zijn om de boom te kunnen behouden ware het niet dat de groeiplaats drastisch aangepakt moet worden i.v.m. de eisen vanuit Waterschap rivierenland.

FIGUUR 3 DE KROONPROJECTIE VAN DE BOOM OP DE PLANTEKENING GEPROJECTEERD VALT IN HET PROFIEL B-B" ER IS GEEN CONFLICT MET DE BEBOUWING.

3 ANALYSE

3.1 IMPACT BOVENGRONDS RUIMTEGEBRUIK

Het verhogen van het maaiveld om en tegen de boom aan heeft een zeer negatief effect op de conditie en de duurzame instandhouding van de boom.

Er is sprake van een ophoging van ca. 1,50 meter. Dit betekent tevens dat de volledige takvrije stam verdwijnt onder het maaiveld en de boom er uit zal zien als een meerstammige boom.

De familie Juglans verdraagt grondophoging slecht en heeft een laag tolerantie niveau: oude bomen zijn gevoelig en jongere bomen zijn tot in lichte mate tolerant. Dit is gebaseerd op de onderzochte tolerantie bij Juglans nigra.

In de regel verdragen oude volwassen bomen grondophogingen überhaupt slecht. Men ziet dat na het uitvoeren van de grondophoging het eerstvolgende groeiseizoen de boom al gebreken gaat vertonen en zeer snel in verval zal raken.

De locaties van de nieuwbouwwoningen zullen geen impact hebben op het voortbestaan van de boom.

3.2 IMPACT ONDERGRONDS RUIMTEGEBRUIK

In het ontwerp wordt er geen aanspraak gedaan op de ondergrondse groeiruimte van de boom. Deze wordt in principe niet beperkt.

3.3 IMPACT UITVOERING

Voor de uitvoering van de werkzaamheden is er kans op aanzienlijke wortelschade wanneer men de teellaag verwijderd voor het ophogen van het maaiveld. Overige bouwwerkzaamheden zouden prima kunnen worden uitgevoerd middels het toepassen van de standaard maatregelen 'Bescherming van bomen bij bouwwerkzaamheden'.

4 CONCLUSIE EN ADVIES

Het duurzaam behoud van de waardevolle boom 78.02 is met dit voorliggend ontwerp niet mogelijk.

De maaiveldophoging is een cruciale stap in de duurzame uitvoering van het ontwerp. Deze ophoging dient in het legerveld (zie Bijlage II) overal aan de gestelde eisen te voldoen, het is geen optie om een gedeelte van het oorspronkelijk maaiveld te laten bestaan dit wordt alsdan gezien als een zwak punt in de waterkering/nieuwe situatie. Deze nieuwe situatie dient toekomstbestendig te worden ingericht.

Indien men dit plan doorgang wil laten vinden is mijn advies om alle aanwezige bomen te rooien, de grondophoging is voor de bomen niet overkomelijk. En verzwakte bomen in een waterkering worden door het Waterschap gezien als een verzwakking van het dijklichaam. De andere bomen binnen het plangebied zijn vergunning vrij te kappen. Maatregelen als het leggen van beluchtingsdrains wat gangbaar wordt geadviseerd bij grondophogingen binnen kroonprojecties zijn ook geen opties omdat dit niet wordt toegestaan (zie Bijlage III).

De bodem dient voor de grondophoging en versterking van de waterkering vrij te zijn van organische stof, boomwortels en graszode dienen volledig te worden verwijderd.

In het nieuwe ontwerp zijn nieuw te planten bomen getekend, dit biedt meer dan voldoende mogelijkheid voor het herplanten van een groot formaat notenboom ter compensatie. Het waterschap stelt eisen aan het planten van bomen en aanlegwerkzaamheden omtrent bomen deze dient men in acht te nemen (zie Bijlage III).

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Bijlage_Bestemming
splanKernNiftrik200:

BIJLAGE II

Bijlage_Leggerveld
Waterkering_Water:

BIJLAGE III

5.20-bomen-en-stru
iken-en-laagblijven:

REFERENTIES

Atsma, J. (1996). *Stadsbomen vademecum 1: beleid en planvorming*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Best, H., Hilbert, J., Iperen, C. v., Koot, E., Langeveld, H., Prooijen, G.-J. v., . . . Warendorf, F. (2019). *Richtlijn Bomen Effect Analyse*. Amsterdam: Bomenstichting.

BSI Bomenservice. (2017). *Handboek boomgroeiplaatsen*. Schijndel: BSI.

Janson, i. T., & Janssen, i. J. (2013). *Stadsbomen vademecum 4: boomsoorten en gebruikswaarde*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Prooijen, G.-J. v. (2011). *Stadsbomen vademecum 2B: groei en aanplant*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Prooijen, G.-J. v. (2012). *Stadsbomen vademecum 3B: boomverzorging en groeiplaatsverbetering*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Prooijen, G.-J. v. (2016). *Stadsbomen vademecum 2A: groeiplaatsaspecten*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Prooijen, G.-J. v. (2017). *Stadsbomen vademecum 3A: boomcontrole en onderzoek*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.

Prooijen, G.-J. v., & Kroon, H. (2014). *Stadsbomen vademecum 3C: ziekten en aantastingen*. Arnhem: IPC Groene Ruimte.